

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/59/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012211040
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1012211040.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eleny Kováčovej v právnej veci žalobkyne: JUDr. P. J., bytom Z. XX/A, J., zastúpenej advokátom Mgr. Andrejom Maarom, so sídlom Dunajská 6, Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020502/1/1174354/2012/5085-r zo dňa 01. októbra 2012, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 2501/2012-56 zo dňa 10. apríla 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 2501/2012-56 zo dňa 10. apríla 2014 p o t v r d z u j e .

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 170,45 € na účet jej právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 1020502/1/1174354/2012/5085-r zo dňa 01.10.2012 v spojení s platobným výmerom Obce Chorvátsky Grob č. 10151000130-2/DZ zo dňa 19.12.2011, ktorým bola žalobkyni vyrubená daň z nehnuteľnosti na rok 2011 vo výške 9826,86 €.

Krajský súd vychádzajúc zo súdneho a administratívneho spisu po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa krajského súdu bolo nesporné, že Obec Chorvátsky Grob Všeobecne záväzným nariadením (ďalej len „VZN“) č. 4/2008 z 15.12.2008 o dani z nehnuteľnosti od kalendárneho roku 2009 zaviedla podľa § 1 ods. 1 VZN s účinnosťou od 01.01.2009 daň z nehnuteľnosti.

Podľa krajského súdu ustanovenie § 1 ods. 2 tohto VZN upravovalo podmienky určovania a vyberania

dane z nehnuteľnosti na území Obce Chorvátsky Grob od zdaňovacieho obdobia roku 2009 a v ust. § 8 ods. 2 VZN sa obecné zastupiteľstvo Obce Chorvátsky Grob uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení o dani z nehnuteľnosti na rok 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.01.2009, a podľa ust. § 9 VZN nadobudlo účinnosť dňa 01.01.2009. Bolo nesporné, že Obec Chorvátsky Grob mala úmysel zaviesť s účinnosťou od 01.01.2009 daň z nehnuteľnosti a upraviť podmienky určovania a vyberania dane z nehnuteľnosti na území Obce Chorvátsky Grob od zdaňovacieho roku 2009.

Krajský súd poukázal na to, že teória práva rozlišuje medzi pojmom platnosť a účinnosť právnej normy. V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení vyvesenie VZN na úradnej tabuli v obci je podmienkou jeho platnosti, pretože nariadenie sa musí vyhlásiť a vyhlásenie sa vykoná vyvesením nariadenia na úradnej tabuli v obci najmenej na 15 dní. Účinnosť VZN nadobúda 15. dňom od vyvesenia, ak v ňom nie je uvedený neskorší začiatok účinnosti.

Pod pojmom platnosť VZN sa rozumie jeho právne normatívna existencia, kedy po formálnej stránke boli splnené všetky požiadavky, aby sa stalo súčasťou platného právneho poriadku. Platnosť VZN ešte nestačí na to, aby mohlo záväzne pôsobiť na adresátov, a teda vyvolávať právne účinky, ktoré boli dôvodom vydania VZN.

Podľa krajského súdu predmetné VZN nadobudlo účinnosť dňom 01.01.2009, a teda od tohto dňa sa stalo právne záväzným pre daňovníka dane z pozemkov. Aj keď mala Obec Chorvátsky Grob v úmysle predmetným VZN upraviť podmienky určovania a vyberania dane z nehnuteľnosti od zdaňovacieho obdobia roku 2009, v záverečných ustanoveniach § 8 ods. 2 účinnosť tohto VZN obmedzila na obdobie od 01.01.2009 do 31.12.2009, pretože v ust. § 8 ods. 2 VZN bolo jednoznačne uvedené, že obecné zastupiteľstvo obce Chorvátsky Grob sa na tomto VZN o dani z nehnuteľnosti na rok 2009 uznieslo 15.12.2008. Ustanovenie § 1 ods. 2 a ust. § 8 ods. 2 VZN si navzájom odporujú. Zo znenia ust. § 1 ods. 2 a ust. § 8 ods. 2 je s určitosťou zrejmé, že podľa VZN č. 4/2008 bol správca dane oprávnený postupovať pri určovaní a vyberaní dane z nehnuteľnosti na území obce Chorvátsky Grob v zdaňovacom období roku 2009. Ak správca dane mienil podľa tohto VZN postupovať aj v ďalších rokoch, mal VZN zmeniť tak, aby bola z neho jednoznačne zrejmá doba platnosti a účinnosti. Z tohto dôvodu správca dane - Obec Chorvátsky Grob nemohol postupovať podľa tohto VZN a žalobcovi vyrubiť daň za rok 2011, pretože v tomto období predmetné VZN bolo síce platné, ale nebolo účinné. Správny orgán mohol postupovať a konať len na základe všeobecne záväzného právneho predpisu, teda len v medziach právnej normy, správny orgán nemal postavenie občana, ktorý môže konať to, čo mu právna norma nezakazuje. Podľa krajského súdu na nesprávne znenie VZN jednoznačne nemožno hľadiť ako na chybu v písaní alebo na zrejmú nesprávnosť, pretože znenie VZN je záväzujúce pre všetky subjekty - daňovníkov dane z pozemkov v zmysle zákona o miestnych daniach, resp. na ktoré sa VZN vzťahuje.

Pre posúdenie právnej povinnosti bol podľa krajského súdu rozhodujúci skutkový stav v čase vydania rozhodnutia. Keďže žalobcovi vznikla daňová povinnosť v zmysle ust. § 18 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. k 01.01.2011 a daň z nehnuteľnosti bola žalobcovi vyrubená na rok 2011, ktorá musela byť správcom dane vyrubená k 01.01.2011. K tomuto dňu však VZN nebolo účinné, vzhľadom na jeho navzájom si odporujúce ust. § 1 ods. 2 a § 8 ods. 2 VZN, správca dane pri vyrubení dane mal postupovať podľa ročnej sadzby dane z pozemkov podľa zákona o miestnych daniach. Skutočnosť, že správca dane uznesením obecného zastupiteľstva zo dňa 22.11.2011 ust. § 8 ods. 2 z VZN vypustil, nemôže mať za následok konvalidáciu VZN k 01.01.2011, tieto účinky nastávajú ex nunc, to znamená od 01.01.2012. Navyše je nutné uviesť, že správca dane - Obec Chorvátsky Grob mohol doplnením Všeobecne záväzného nariadenia č. 4/2008 znížiť, resp. zvýšiť ročnú sadzbu dane z pozemkov s účinnosťou od 01. januára príslušného zdaňovacieho obdobia. K 01.01.2011 ročná sadzba dane z pozemkov VZN upravená nebola, a preto s poukazom na uvedené súd rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zrušil.

O trovách konania súd rozhodol § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 159,17 € a trov súdneho poplatku 70 € .

Proti predmetnému rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil v súlade s ust. § 205 ods. 2 O.s.p. tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., a teda konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, domáhajúc sa jeho zmeny tak, aby Najvyšší súd

Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil a žalobu žalobcu doručenu súdu dňa 14.11.2012 zamietol a nepriznal žalobcovi náhradu trov konania alebo s poukazom na uplatnenú právnu argumentáciu rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa žalovaného Krajský súd v Bratislave v tomto konaní skúmal zákonnosť, platnosť a účinnosť všeobecne záväzného nariadenia obce, čo mu v tomto konaní podľa názoru žalovaného neprináleží, nakoľko mal skúmať len žalobou napadnuté rozhodnutia. Je toho názoru, že VZN č. 4/2008 nebolo Ústavným súdom SR zrušené pre jeho nezákonnosť ani krajský súd postupom podľa § 250zfa O.s.p. nevyslovil jeho nezákonnosť, čím by VZN stratilo účinnosť a po 6 mesiacoch nečinnosti obce aj platnosť. VZN č. 4/2008 nebolo v čase vyrubenia dane zrušené ani obecným zastupiteľstvom Obce Chorvátsky Grob. V čase vyrubenia platobného výmeru Obce Chorvátsky Grob č. 1024100134-2/DZ zo dňa 12.12.2011, ktorým bola vyrubená žalobcovi daň z nehnuteľnosti na rok 2011 vo výške 34 398,82 €, bolo predmetné VZN na území tejto obce stále platné a účinné. Podľa tohto VZN postupovala nielen Obec Chorvátsky Grob ako správca dane, ale aj odvolací nadriadený orgán a takmer tritisíc daňovníkov dane z nehnuteľností. Ani Okresná prokuratúra v Pezinku, ktorá predmetné VZN (ako aj viaceré platobné výmery na jeho základe vydané) preskúmavala, nekonštatovala nezákonnosť a už vôbec nie neplatnosť či neúčinnosť predmetného VZN aj na roky 2010 a 2011. Krajský súd z existencie, platnosti a účinnosti predmetného VZN aj v roku 2011 musí podľa presvedčenia žalovaného vychádzať, neprináleží mu v rámci skúmania zákonnosti administratívneho rozhodnutia a postupu, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, urobiť si úsudok o neúčinnosti (právnej nezáväznosti) právneho predpisu, na základe ktorého bolo toto administratívne rozhodnutie vydané. Krajský súd nemôže zaviazat' správcu dane, aby vyruboval daň podľa zákona (nie podľa VZN), keď v obci Chorvátsky Grob bolo na dané obdobie VZN riadne schválené a toto bolo účinné.

Podľa žalovaného Krajský súd Bratislava nebol kompetentný rozhodovať o tom, či právny predpis (VZN) je alebo nie je účinný. Účinnosť právneho predpisu stanovuje orgán, ktorý ho prijal (v tomto prípade obecné zastupiteľstvo v Chorvátskom Grobe), prípadne strata účinnosti môže nastať ako dôsledok rozhodnutia o vyslovení jeho nezákonnosti.

Podľa žalovaného v súlade s ust. § 8 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady prijalo obecné zastupiteľstvo Obce Chorvátsky Grob VZN č. 4/2008 z 15.12.2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roku 2009. Podľa jeho § 2 „Sadzba dane“ platí: Správca dane určuje pre pozemky na území obce Chorvátsky Grob ročnú sadzbu dane zo stavebných pozemkov vo výške 5 % a z ostatných plôch, okrem stavebných pozemkov vo výške 0,75 %.

Žalovaný je toho názoru, že ak správca dane z nehnuteľností všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci zvýšil s účinnosťou od 01. januára príslušného zdaňovacieho obdobia ročnú sadzbu dane z pozemkov, je nutné a zákonné vyrubovať daň nie podľa sadzieb zakotvených v zákone o miestnych daniach, ale podľa sadzieb upravených správcou dane vo VZN. Naopak zasa platí, že správca dane pri vyrubovaní daní z pozemkov nemôže uplatňovať zákonné sadzby dane z pozemkov, ak na príslušné obdobie prijal VZN a upravil v ňom sadzby odlišné od zákonných. Obec Chorvátsky Grob ako správca dane z nehnuteľností upravila sadzby dane z pozemkov vo svojom VZN odlišne od zákonných sadzieb a to aj na rok 2011, preto pre výpočet daní z pozemkov uplatnila pri ich vyrubovaní na rok 2011 sadzby podľa VZN, nie podľa zákona.

Skutočnosť, že predmetné VZN č. 4/2008 bolo platné a účinné aj pre rok 2011 a že jeho platnosť alebo účinnosť nebola obmedzená len na rok 2009, vyplýva jednak zo samotného znenia VZN, konkrétne z jeho názvu, ktorý znie: „Všeobecne záväzné nariadenie obce Chorvátsky Grob č. 4/2008 z 15.12.2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roku 2009“, ďalej z jeho základných ustanovení, bodu 1, ktorý znie: „Obecné zastupiteľstvo v Chorvátskom Grobe ...rozhodlo, žezavádza s účinnosťou od 01.01.2009 daň z nehnuteľností., jeho základných ustanovení, bodu 2, ktorý znie: „Toto všeobecné záväzné nariadenie upravuje podmienky určovania a vyberania dane z nehnuteľností na území obce Chorvátsky Grob od zdaňovacieho obdobia roku 2009.“, ako aj jeho § 9 pojednávajúcom o účinnosti, ktoré znie: „Toto nariadenie nadobúda účinnosť 01.01.2009.“. Platnosť a účinnosť predmetného VZN aj na rok 2011 vyplýva tiež z postupu všetkých daňovníkov podľa tohto VZN, ktorí podľa neho podávali daňové priznania, dane si vypočítali a platili, z postupu správcu dane, ktorý podľa predmetného VZN dane vyruboval, i z postupu kontrolných orgánov (Daňového riaditeľstva SR v rámci preskúmavania rozhodnutí v odvolacom konaní a Okresnej prokuratúry v Pezinku v rámci preskúmavania zákonnosti

predmetného VZN). Platnosť a účinnosť predmetného VZN vyplýva napokon tiež z derogačnej klauzuly následne prijatého VZN č. 9/2011 o miestnych daniach od kalendárneho roku 2012, ktoré bolo prijaté obecným zastupiteľstvom až dňa 13.12.2011. Podľa záverečných ustanovení v § 40, citujeme: „dňom účinnosti tohto VZN o dani z nehnuteľností sa zrušuje VZN č. 4/2008 o dani z nehnuteľností z 15.12.2008 platné od r. 2009...“. Teda až účinnosťou VZN č. 9/2011 bola ukončená účinnosť VZN č. 4/2008.

Podľa žalovaného je nepochopiteľný záver Krajského súdu v Bratislave, že ust. § 8 ods. 2 VZN vyložil tak, že predmetné VZN bolo účinné len od 01.01.2009 do 31.12.2009, a že správca dane mal daň na rok 2011 (potom tiež na rok 2010?) vyrubiť podľa zákona o miestnych daniach, nie podľa VZN. Krajský súd v Bratislave pri posudzovaní účinnosti predmetného VZN vôbec nebral do úvahy ustanovenia VZN uvedené pod bodmi 1. až 4. vyššie, ktoré takýto výklad nepripúšťajú, ani vôľu obecného zastupiteľstva ako „zákonodarcu“, ba ani správanie sa všetkých adresátov tohto VZN (s výnimkou žalobcu) a správnych orgánov podľa tohto VZN v rokoch 2010 a 2011. Krajský súd v Bratislave taktiež nebral do úvahy derogačnú klauzulu obsiahnutú v § 40 VZN č. 9/2011 prijatého dňa 13.12.2011.

Žalovaný poukázal na ust. § 6 ods. 8 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, že všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť 15. dňom od jeho vyvesenia na úradnej tabuli, ak v ňom nie je uvedený neskorší začiatok účinnosti. Obecné zastupiteľstvo stanovilo dátum účinnosti predmetného VZN od 01.01.2009 a časovo účinnosť tohto právneho predpisu nijako neobmedzilo. Účinnosť predmetného VZN je pritom upravená samostatne v rámci § 9 tohto predpisu nazvaného „Účinnosť“. Pokiaľ by bolo zámerom obecného zastupiteľstva obmedziť účinnosť právneho predpisu, je logické, aby s ohľadom na systematické členenie predpisu, bola takáto úprava obsiahnutá práve v ustanovení § 9, a nie v inom ustanovení. Až dňa 13.12.2011 bolo prijaté obecným zastupiteľstvom v Chorvátskom Grobe VZN č. 9/2011 o miestnych daniach od kalendárneho roku 2012. Podľa základných ustanovení obsiahnutých v § 1, toto VZN upravuje podmienky určovania a vyberania miestnych daní na území obce Chorvátsky Grob od zdaňovacieho obdobia roku 2012. Dňom účinnosti tohto VZN o dani z nehnuteľností sa zrušuje VZN č. 4/2008 o dani z nehnuteľností z 15.12.2008 platné od r. 2009. Toto VZN nadobudlo účinnosť dňa 01.01.2012. Tým je daný interval účinnosti VZN č. 4/2008, teda od 01.01.2009 do 31.12.2011. Krajský súd v Bratislave nemôže podľa nášho presvedčenia vysloviť stratu účinnosti VZN č. 4/2008 dňom 31.12.2009 v rozpore s jasne prejavenu vôľou obecného zastupiteľstva „ako zákonodarcu“, ktoré sa uznieslo na tom, že toto VZN stráca účinnosť dňom 31.12.2011. Je potrebné vziať do úvahy, že obec Chorvátsky Grob vyrubovala daň z nehnuteľností podľa VZN č. 4/2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roku 2009 všetkým daňovníkom, fyzickým i právnickým osobám v rokoch 2009, 2010 a 2011. V roku 2010 bolo takto vydaných správcom dane z nehnuteľností celkom 2408 platobných výmerov, v roku 2011 celkom 2832 platobných výmerov. Výrubené dane z nehnuteľností na roky 2010 a 2011 boli daňovníkmi riadne uhrádzané, až na niekoľko málo výnimiek - neplatičov, od ktorých sa nedoplatky vymáhali v exekučnom konaní. Postup zmeny platobných výmerov z rokov 2010 a 2011 pri aplikovaní zákonnej sadzby dane z nehnuteľností 0,25% namiesto VZN č. 4/2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roku 2009 stanoveným sadzbám (čo napr. je pri stavebných pozemkoch dvadsaťnásobne menej), by navyše viedlo k uvedeniu obce Chorvátsky Grob do platobnej neschopnosti a nútenej správy. Vzhľadom k rozsiahlej developerskej a stavebnej činnosti na území obce Chorvátsky Grob (ktorá je jednou z najrozvíjajúcejších sa obcí na Slovensku), rozhodujúci zdroj príjmov v obecnom rozpočte predstavujú práve dane z nehnuteľností. Vyššími daňami z nehnuteľností sa obec pritom snaží kompenzovať výpadky z podielových daní, nakoľko viac ako XA obyvateľov obce nie je v obci prihlásený na trvalý pobyt, pričom finančné prostriedky z podielových daní obci veľmi chýbajú pre plnenie základných samosprávnych i správnych funkcií. (Len v prípade žalobcu - daňovníka IUSA I, s.r.o. by použitie zákonnej sadzby namiesto sadzby podľa VZN znamenalo zníženie vyrubenej dani z nehnuteľností na rok 2011 zo sumy 6178,42 € na sumu 475,24 €). Obec Chorvátsky Grob vyrubovala v rokoch 2009, 2010 a 2011 daň z nehnuteľností podľa platného a účinného VZN č. 4/2008, ktoré bolo prijaté 15.12.2008 súčinnosťou od 01.01.2009, pre zdaňovacie obdobie od roku 2009, teda pre rok 2009, 2010 a 2011. Jazykový výklad neumožňuje časové obdobie platnosti právnej normy „od roku 2009“ vykladať tak, že bola prijatá „na rok 2009“. VZN č. 4/2008 bolo riadne prijaté obecným zastupiteľstvom obce Chorvátsky Grob so zámerom jeho platnosti i na nasledujúce zdaňovacie obdobia (roky 2010, 2011), tak, aby nebolo nevyhnutné predmetné VZN pri nemenenej daňovej politike každoročne opakovane schvaľovať.

Podľa žalovaného jazykovým, funkcionálnym i historickým výkladom, založeným na komparácii právnych predpisov (VZN č. 2/2008, VZN č. 4/2008 a VZN č. 9/2011), tiež logickým výkladom i výkladom, ktorý môže poskytnúť orgán, ktorý VZN č. 4/2008 schválil, je nepochybné, že v ustanovení § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roka 2009 je chyba v písaní (zrejma nesprávnosť), a to v slovnom spojení „na rok“, ktoré správne malo znieť „od roku“. Táto chyba v písaní nemá žiadny vplyv na platnosť, účinnosť a predovšetkým záväznosť VZN č. 4/2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roka 2009, aj pre roky 2010 a 2011, čo jasne vyplýva nielen z názvu tohto VZN, ale predovšetkým zo základných ustanovení v § 1. Z tejto chyby vpísaní nemožno vyvodiť, že predmetné VZN bolo účinné len do 31.12.2009, nakoľko množstvo iných ustanovení tohto VZN tomuto výkladu odporuje. Tomuto výkladu napokon odporuje aj derogačná klauzula VZN č. 9/2011 z 13.12.2011. Týmto VZN č. 4/2008 bol správca dane viazaný pri vyrubovaní dane z nehnuteľností na roky 2010 a 2011. VZN č. 4/2008 bolo záväzné i pre všetkých daňovníkov dane z nehnuteľností na území obce Chorvátsky Grob, ktorí v súlade s ním podávali daňové priznania, dane si vypočítali a platili. Z existencie, platnosti a účinnosti VZN č. 4/2008 by mal vychádzať i súd pri svojej rozhodovacej činnosti v rámci preskúmavania zákonnosti právoplatných rozhodnutí správcu dane o vyrubení dane z nehnuteľností na roky 2010 a 2011. Nie je možné a právne prípustné aplikovať zákonné sadzby pre výpočet dane z nehnuteľností, keď poslanci obecného zastupiteľstva aj na roky 2010 a 2011 schválili a upravili odlišné - vyššie sadzby dane z nehnuteľností v riadne prijatom a schválenom VZN. Iný názor na platnosť a účinnosť VZN č. 4/2008 nemala ani Okresná prokuratúra v Pezinku. Tá podala dňa 05.10.2011 podľa § 22 ods. 1 písm. a/ bod 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre protest prokurátora proti § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008 z 15.12.2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roka 2009. Protestom napadnutú časť VZN č. 4/2008, teda ustanovenie § 8 ods. 2 žiadala prokuratúra ako nezákonné zrušiť, pod hrozbou zahájenia súdneho konania o vyslovenie nesúladu tejto časti všeobecne záväzného nariadenia so zákonom, podľa § 250zfa Občianskeho súdneho poriadku. Podaním protestu voči časti VZN Okresná prokuratúra v Pezinku nepriamo zodpovedala otázku žalovaného (Daňového riaditeľstva SR) formulovanú v podnete z 03.08.2011 ohľadne platnosti VZN č. 4/2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roka 2009 aj na rok 2011, nakoľko ak by nebolo VZN č. 4/2008 platné a účinné aj pre rok 2011, nebolo by (už ako neúčinný právny predpis) protestované, resp. protest by smeroval voči VZN č. 4/2008 ako celku, nie len proti jeho jedinej vete obsiahnutej v záverečných ustanoveniach § 8 ods. 2. Okresná prokuratúra navyše navrhla v proteste ako opatrenie na zjednanie nápravy zrušenie § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008, ktorý postup by nenavrhol, ak by podľa jej názoru nebolo VZN č. 4/2008 ako celok platné a účinné aj pre rok 2011. Napriek tomu, že v proteste prokurátora zo dňa 05.10.2011 absentuje náležitosť podľa § 22 ods. 2 písm. h/ zákona o prokuratúre (presné označenie ustanovení zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý bol ustanovením § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008 porušený), nakoľko v skutočnosti sa v tomto ustanovení vyskytuje len chyba v písaní, resp. zrejma nesprávnosť v názve VZN č. 4/2008, obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí konanom dňa 10.11.2011 vyhovel protestu prokurátora a zrušilo § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008 z 15.12.2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roka 2009, teda protestom napadnutú časť VZN. Uvedeným úkonom obecného zastupiteľstva došlo k odstráneniu chyby v písaní vo VZN č. 4/2008 z 15.12.2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roka 2009. Protestovanie § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008 a zrušenie tohto ustanovenia obecným zastupiteľstvom nemalo a nemá žiadny vplyv na platnosť a záväznosť všeobecne záväzného nariadenia č. 4/2008 z 15.12.2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roka 2009 na rok 2011, ani na záväznosť jeho základných (hlavných) ustanovení § 1 ods. 1 a ods. 2, ktoré jasne definujú, že toto VZN upravuje podmienky určovania a vyberania dane z nehnuteľností na území obce Chorvátsky Grob od zdaňovacieho obdobia roka 2009. Podstatným tiež je, že prokurátor neoznačil za nezákonné ustanovenie § 1 ods. 1, ods. 2 a ani názov VZN. Za nezákonné označil len ustanovenie § 8 ods. 2 obsahujúce chybu v písaní, v dôsledku ktorej sa ustanovenie § 8 ods. 2 dostalo do rozporu s názvom VZN a základnými ustanoveniami tohto VZN obsiahnutými v § 1 ods. 1 a 2.

Žalovaný jednoznačne trvá na tom, že aj pre rok 2011 (rovnako ako aj pre rok 2010 a 2009) správca dane upravil sadzby dane z nehnuteľností vo svojom VZN, ktorá skutočnosť bola rešpektovaná aj nadriadeným štátnym orgánom na úseku miestnych daní a mala by byť rešpektovaná aj súdom. VZN č. 4/2008 nebolo Ústavným súdom SR zrušené pre jeho nezákonnosť, ani krajský súd postupom podľa § 250zfa O.s.p. nevyslovil jeho nezákonnosť, čím by VZN stratilo účinnosť a po 6 mesiacoch nečinnosti obce aj platnosť. VZN č. 4/2008 nebolo v čase vyrubenia dane zrušené ani obecným zastupiteľstvom

Obce Chorvátsky Grob. Okresná prokuratúra v Pezinku za nezákonné označila len ustanovenie § 8 ods. 2 obsahujúce chybu v písaní. Chyba v písaní pri tvorbe právneho predpisu účinného na území obce (VZN) nemôže predsa viesť k záväznému výkladu, že tento právny predpis ako celok nie je účinný.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu nepovažovala odvolacie dôvody žalovaného za dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že termín verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.04.2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s ohľadom na obsah podaného odvolania žalovaného posudzoval, či rozhodnutie krajského súdu vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, a či jeho konanie nemá inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Predmetom súdneho prieskumu je zákonnosť rozhodnutia žalovaného č. 1020502/1/1174354/2012/5085-r zo dňa 01.10.2012 v spojení s platobným výmerom Obce Chorvátsky Grob č. 10151000130-2/DZ zo dňa 19.12.2011, ktorým bola žalobkyni vyrubená daň z nehnuteľnosti na rok 2011 vo výške 9826,86 €.

Podľa čl. 1 veta prvá Ústavy SR je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Princíp legality (zákonnosti) zakotvený v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR znamená, že viazanosť štátu právom sa musí uplatňovať jednak v oblasti viazanosti štátu ústavou, ústavnými zákonmi a zákonmi ako aj v oblastiach ich vykonávania orgánmi štátnej správy, ktoré musia zásadne postupovať len na základe zákonov a v ich medziach.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti poukazuje Najvyšší súd Slovenskej republiky na tú skutočnosť, že je povinnosťou všetkých orgánov štátnej moci svojou činnosťou naplňovať legitímne očakávanú predstavu jednotlivca o právnom štáte, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je i právna istota a s princípom právnej istoty v rozhodovacej činnosti súdov korešponduje potom i zásada rozhodovania súdov v obdobných veciach rovnakým spôsobom.

Uvedená zásada je pre oblasť správneho súdnictva legislatívne zakotvená prostredníctvom ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p., podľa ktorého: „Ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie“.

Na základe citovaného ustanovenia odkazuje Najvyšší súd Slovenskej republiky na svoj rozsudok sp. zn. 8Sžf/28/2014 zo dňa 22.10.2015, ktorého odôvodnenie ďalej v príslušnom rozsahu uvádza:

„Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.“

Odvolací súd, zhodne s krajským súdom, je toho názoru, že krajský súd bol oprávnený skúmať platnosť a účinnosť VZN obce Chorvátsky Grob č. 4/2008, ako prejudiciálnu otázku jeho účinnosti na rok 2011 a dospel k správne záveru, že toto VZN nemohlo byť na vyrubenie dane z pozemkov použité.

Odvolací súd poznamenáva, že vyhovie protestu prokurátora okresnej prokuratúry v novembri 2011 vypustením § 8 ods. 2 VZN 4/2008 neznamenalo automaticky možnosť prvostupňového správneho orgánu vyrubovať daň z pozemkov podľa VZN 4/2008 za rok 2011. Nemožno totiž od účastníka daňového konania spravodlivo požadovať, aby sa riadil pri vyrubení predmetnej dane takýmto VZN, ale

iba zákonom. Retroaktivita právnych noriem, pokiaľ nie sú pre účastníka konania priaznivejšie, totiž podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je prípustná.

Odvolací súd zároveň pripomína, že z konštantnej judikatúry najvyššieho súdu plynie záver, že neurčité a nejasné právne normy je potrebné vykladať na ťarchu tvorcu právnej normy, a nie na ťarchu účastníka konania.

Predmetom súdneho prieskumu je zákonnosť rozhodnutia žalovaného č. 1020502/1/1180829/2012/5085-r zo dňa 08.10.2012 v spojení s platobným výmerom obce Chorvátsky Grob č. 1022100136-2/DZ zo dňa 05.12.2011, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľnosti na rok 2011 vo výške 6178,42 €.

Odvolací súd zaoberajúc sa námietkami vznesenými v podanom odvolaní a po ich vyhodnotení vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov sa s ním stotožňuje v celom rozsahu. Senát odvolacieho súdu považoval právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúmvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa vo svojom odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné argumenty, pre ktoré by bolo potrebné dospieť záveru o nesprávnosti právneho záveru krajského súdu. Krajský súd sa dostatočným a náležitým spôsobom vysporiadal s obsahom žaloby, pričom s jeho právnym posúdením veci sa stotožnil aj odvolací súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa na základe vyššie uvedených dôvodov stotožnil s rozsudkom krajského súdu a nepovažujúc námietky žalovaného vznesené v odvolaní za dôvodné, napadnutý rozsudok postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach naň poukazuje.“

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. s poukazom na § 151 ods. 1 a 8 O.s.p., tak že žalobkyni priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 170,45 €, ktoré tvorí tarifná odmena advokáta za 1 úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov; ďalej len „vyhláška“ (písomné podanie vyjadrenia k odvolaniu žalovaného zo dňa 13.06.2014) vo výške 134 € (§ 11 ods. 4 vyhlášky) s paušálnou náhradou (§ 16 ods. 3 vyhlášky) 8,04 €. Nakoľko je advokát žalobcu platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa jeho odmena a náhrada o daň z pridanej hodnoty 20 % (§ 18 ods. 3 vyhlášky), čo predstavuje sumu 28,41 €.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok